

Minister Spraw Zagranicznych

DPUE.950.73.2026 / 2

AW

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Dot.: DP-WLM.0231.40.2025.KB z 20.01.2026 r.

Pan Marcin Kierwiński
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w systemie Eurodac, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Zgodnie z art. 43 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1358 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ustanowienia systemu Eurodac do porównywania danych biometrycznych w celu skutecznego stosowania rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1351 i (UE) 2024/1350 i dyrektywy Rady 2001/55/WE oraz w celu identyfikowania nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich oraz bezpaństwowców, w sprawie występowania z wnioskami o porównanie z danymi Eurodac przez organy ścigania państw członkowskich i Europol na potrzeby ochrony porządku publicznego, w sprawie zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1240 i (UE) 2019/818 oraz w sprawie uchylecia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 603/2013, państwo członkowskie może ograniczyć prawa osób, których dane są przetwarzane w systemie Eurodac w związku z zagrożeniem dla bezpieczeństwa wewnętrznego. Chodzi o możliwość ograniczenia prawa dostępu do danych osobowych, do ich sprostowania, uzupełnienia i usunięcia i do ograniczenia ich przetwarzania, zgodnie z art. 43 ust. 1 rozporządzenia 2024/1358. Przepis ten wskazuje, że ograniczenie to powinno pozostawać w zgodzie z art. 23 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

Przepis art. 26 ust. 3 pkt 3 projektu, regulujący ograniczenie prawa dostępu do danych osobowych, jest w istocie powtórzeniem art. 43 ust. 3 rozporządzenia 2024/1358. Jednakże, zgodnie z art. 288 TFUE, rozporządzenia obowiązują bezpośrednio i niedozwolone jest powielanie ich treści.

Jednocześnie wprowadzenie takiej regulacji nie jest prawidłowe na gruncie art. 23 rozporządzenia 2016/679. Przepis ten stanowi, że ograniczenia praw osób, których dane dotyczą muszą być ustanowione w prawie krajowym wprowadzającym dane ograniczenie¹. Konieczne jest zatem ustanowienie regulacji materialnych, tj. takich, które określają w jakich przypadkach właściwy organ może podjąć decyzję o ograniczeniu konkretnych praw, jakie są warunki wprowadzenia tych ograniczeń oraz jaki organ może takie ograniczenie zastosować. Tymczasem, art. 23 ust. 3 projektu nie ustanawia ram prawnych takiego ograniczenia, jest zredagowany bowiem jako norma proceduralna, na wzór art. 43 ust. 3 rozporządzenia 2024/1358. Projektowany przepis wymaga zatem odpowiedniej zmiany.

Ponadto, zgodnie z art. 23 ust. 1 rozporządzenia 2016/679, wprowadzane ograniczenie dostępu do danych osobowych powinno być niezbędne i proporcjonalne w stosunku celów określonych w tym przepisie. Konieczne jest zatem dookreślenie projektowanego przepisu tak, by wynikało z niego, że ograniczenie może zostać zastosowane przez właściwy organ jedynie wtedy, gdy jest to niezbędne z punktu widzenia bezpieczeństwa wewnętrznego.

Jednocześnie, akt prawny, który wprowadza takie ograniczenia w dostępie do danych osobowych musi spełniać warunki określone w art. 23 ust. 2 rozporządzenia 2016/679². W związku z powyższym proszę o odpowiednią zmianę przepisu.

¹ 1. Prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego, któremu podlegają administrator danych lub podmiot przetwarzający, może aktem prawnym ograniczyć zakres obowiązków i praw przewidzianych w art. 12–22 i w art. 34, a także w art. 5 – o ile jego przepisy odpowiadają prawom i obowiązkom przewidzianym w art. 12–22 – jeżeli ograniczenie takie nie narusza istoty podstawowych praw i wolności oraz jest w demokratycznym społeczeństwie środkiem niezbędnym i proporcjonalnym, służącym:

- a) bezpieczeństwu narodowemu;
- b) obronie;
- c) bezpieczeństwu publicznemu;
- d) zapobieganiu przestępczości, prowadzeniu postępowań przygotowawczych, wykrywaniu lub ściganiu czynów zabronionych lub wykonywaniu kar, w tym ochronie przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa publicznego i zapobieganiu takim zagrożeniom;
- e) innym ważnym celom leżącym w ogólnym interesie publicznym Unii lub państwa członkowskiego, w szczególności ważnemu interesowi gospodarczemu lub finansowemu Unii lub państwa członkowskiego, w tym kwestiom pieniężnym, budżetowym i podatkowym, zdrowiu publicznemu i zabezpieczeniu społecznemu;
- f) ochronie niezależności sądów i postępowania sądowego;
- g) zapobieganiu naruszeniom zasad etyki w zawodach regulowanych, prowadzeniu postępowań w takich sprawach, ich wykrywaniu oraz ściganiu;
- h) funkcjom kontrolnym, inspekcyjnym lub regulacyjnym związanym, nawet sporadycznie, ze sprawowaniem władzy publicznej w przypadkach, o których mowa w lit. a) – e) oraz g);
- i) ochronie osoby, której dane dotyczą, lub praw i wolności innych osób;
- j) egzekucji roszczeń cywilnoprawnych.

2. W szczególności akt prawny, o którym mowa w ust. 1, musi zawierać szczegółowe przepisy przynajmniej – w stosownym przypadku – o:

- a) celach przetwarzania lub kategorii przetwarzania;
- b) kategoriach danych osobowych;
- c) zakresie wprowadzonych ograniczeń;
- d) zabezpieczeniach zapobiegających nadużyciom lub niezgodnemu z prawem dostępowi lub przekazywaniu;
- e) określeniu administratora lub kategorii administratorów;
- f) okresach przechowywania oraz mających zastosowanie zabezpieczeniach z uwzględnieniem charakteru, zakresu i celów przetwarzania lub kategorii przetwarzania;
- g) ryzyka naruszenia praw lub wolności osoby, której dane dotyczą; oraz
- h) prawie osób, której dane dotyczą, do uzyskania informacji o ograniczeniach, o ile nie narusza to celu ograniczenia.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej, z zastrzeżeniem uwagi zawartej w niniejszej opinii.

Jednocześnie wskazuję, że projekt zawiera nadregulację, która obejmuje m.in. przepisy przewidujące nadzór ministra właściwego do spraw wewnętrznych nad funkcjonowaniem krajowego punktu dostępu oraz zmiany wynikowe i redakcyjne w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji oraz ustawie z dnia 16 września 2011 r. o wymianie informacji z organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej, państw trzecich, agencjami Unii Europejskiej oraz organizacjami międzynarodowymi.

Z wyrazami szacunku